

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Dobrá viera a oprávnená držba**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/183/2020 zo dňa 23. 2. 2022
- 2. Poskytnutie informácie o spôsobe použitia výrobku až pri pokladni nie je postačujúce**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11S/73/2020 zo dňa 13. 1. 2021
- 3. Vecné odôvodnenie odporu v prílohe pripojenej k elektronickému formuláru**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndob/1/2022 zo dňa 26. 1. 2022
- 4. K možnosti zníženia plnenia z poistnej zmluvy v dôsledku prenosu zodpovednosti za riadne stanovenie poistnej sumy na poisteného**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/9/2021 zo dňa 10.06.2021
- 5. K možnosti udelenia splnomocnenia, ktorým predseda samosprávneho kraja splnomocní zamestnanca na plnenie úloh na úseku zdravotníctva**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 11S/18/2020 zo dňa 18. 5. 2021
- 6. K podmienkam využitia možnosti skráteného odôvodnenia rozsudku a jeho obsahu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžfk/68/2019 zo dňa 4. 11. 2020
- 7. Rozsah poverenia koncipienta**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/153/2021 zo dňa 22. 2. 2022
- 8. Po určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru musí zamestnávateľ zamestnanca vyzvať k nástupu do práce, inak jeho neprítomnosť nemožno považovať za porušenie disciplíny**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4CoPr/4/2020 zo dňa 26. 2. 2021
- 9. Pravidlo o nemožnosti vrátenia spotrebovaného výživného sa v prípade spätného zníženia výživného súdom uplatní aj pre náhradné výživné**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17CoP/23/2018 zo dňa 4. 7. 2018
- 10. K aktívnej vecnej legitímácii pozemkového spoločenstva na uplatnenie nároku na vrátenie omylom vyplatennej sumy z výnosov z hospodárenia so spoločnou vecou**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/132/2020 zo dňa 24. 2. 2021
- 11. Ak k poklesu životnej úrovne manželky dôjde kvôli materskej dovolenke, ale otcom nie je manžel, ide o dôvod pre nepriznanie manželského výživného**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11CoP/7/2020 zo dňa 25. 2. 2020
- 12. Podmienky výnimky z daňovej exekúcie zadržaním vodičského preukazu nespĺňajú len vodiči z povolania, ale aj iné profesie podľa okolností prípadu**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 31S/84/2020 zo dňa 12. 5. 2021
- 13. Investície do majetku jedného z manželov**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/157/2021 zo dňa 23. 2. 2022
- 14. Podmienkou vyporiadania spoluvlastníctva reálnym rozdelením nie je budúce reálne užívanie novej veci; nemožno prihliadať ani na to, kto spoločnú vec doteraz užíval**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/79/2020 zo dňa 26. 4. 2021
- 15. K náhrade poistného plnenia, ak je v rozpore s pôvodným posúdením škody zistené, že nejde o škodovú udalosť, ale o dopravnú nehodu, ktorá sa mala hlásiť polícii**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/32/2020 zo dňa 29. 4. 2021

1. Dobrá viera a oprávnená držba

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/183/2020 zo dňa 23. 2. 2022

Anotácia:

Dovolateľka namietala, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho skutkového zistenia ohľadne ustálenia absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 21. januára 1999 podpísanej manželmi I. ako predávajúcimi a následne nesprávne ustálennej neplatnosti ďalších prevodov, pretože pri tomto odvolací súd vychádzal z dôkazov, ktoré boli, podľa dovolateľky, nezákonné a boli použité a vykonané za iným účelom, v úplne inom konaní, počas ktorého sa k nim dovolateľka nemala žiadnu možnosť vyjadriť, a preto tieto dôkazy nemôžu byť použité (zneužitie) a dezinterpretované v tomto súdnom konaní. Zároveň dovolateľka namietla, že ňou navrhnuté dôkazy boli súdom prvej inštancie ignorované. Ako dovolateľka ďalej uviedla, odvolacím súdom bola nesprávne posúdená možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyňou k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním, a to najmä v otázke plynutia premlčacej doby. Podľa názoru dovolateľky, do plynutia doby vydržania je potrebné zahrnúť aj držbu predmetnej nehnuteľnosti jej právnymi predchodcami, ktorej nezapočítanie odvolací súd absurdne odôvodnil tým, že právna predchodkyňa dovolateľky T. N. nebola dobromyseľnou držiteľkou bytu, pretože sa ani nechopila držby a užívania bytu, ale bola len formálne zapísaná na LV. Preto je podľa dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné, keďže nie je zrejmé, z akých dôkazov odvolací súd vychádzal pri konštatovaní absencie dobromyseľnosti T. N.

Právna veta:

Dobrá viera (ako predpoklad oprávnenej držby) je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Iba samotná detencia k vydržaniu nestačí. Okolnosti, ktoré svedčia záveru o existencii dobrej viery sú okolnosti týkajúce sa aj právneho dôvodu nadobudnutia (právneho titulu), teda okolnosti svedčiace o poctivosti tohto nadobúdateľa. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí, je nutné posudzovať nielen zo subjektívnych predstáv držiteľa, ale i z objektívnych hľadísk viažucich sa k právnemu dôvodu (právnemu titulu), z ktorého sa odvodzuje vznik práva. Dobrá viera znamená presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Pri skúmaní existencie dobrej viery treba preto zohľadniť konkrétne právne, ale aj skutkové okolnosti prípadu spojené s prevodom nehnuteľnosti – viažuce sa k nadobúdaciemu titulu. Treba pritom vziať do úvahy, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu prejednávanej veci po každom vyžadovať, nemal po vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Držba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 134

2. Poskytnutie informácie o spôsobe použitia výrobku až pri pokladni nie je postačujúce

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11S/73/2020 zo dňa 13. 1. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu o uložení pokuty za porušenie povinnosti predávajúceho, v zmysle ktorej mal zabezpečiť, aby výrobok zreteľne označil (okrem iného) informáciou o spôsobe jeho použitia uvedenou v slovenskom jazyku. Správny orgán zistil, že údaj o spôsobe použitia v slovenskom jazyku nebol ani na tovare, ani v jeho obale (či na ňom). Na základe uvedeného bol predávajúci sankcionovaný a následne podal žalobu, v ktorej sa bránil, že informáciu o spôsobe použitia spotrebiteľom poskytoval pri pokladni formou návodu na použitie výrobku.

Správny súd dal za pravdu Slovenskej obchodnej inšpekcii. Ustanovenie § 12 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa vyložil tak, že informácie v ňom uvedené musia byť spotrebiteľovi poskytnuté už v čase ponuky tovaru – nestačí teda ich poskytnutie v súvislosti s platením za tovar pri pokladni. Informácie teda treba v zmysle právneho názoru súdu spotrebiteľovi poskytovať už v rámci vystavenia tovaru na predajni.

Právna veta:

Pri výkone inšpekcie bolo jednoznačne preukázané porušenie informačnej povinnosti podľa § 13 zákona pri 15 druhoch obuvi, v súvislosti s ktorými nebol žiadnym spôsobom uvedený spôsob ich použitia v slovenskom jazyku. Predmetne zistenie vyplynulo nielen z vykonaných kontrolných nákupov, ktoré sa týkali dvoch druhov obuvi, ale aj z obsahu samotnej žaloby, v ktorej žalobca v rámci svojej obrany jednoznačne uviedol, že uvedenú informáciu v tom čase uvádzali až dodatočne pri pokladni v návode na použitie. Podľa správneho súdu to znamená, že spotrebiteľ sa o spôsobe použitia už vybranej obuvi dozvedel až pri platení za tovar, čo je v rozpore so znením a účelom ustanovenia § 12 ods. 2 zákona. V zmysle uvedeného ustanovenia je povinnosťou predávajúceho splniť si informačnú povinnosť čo do uvedenia a náležitého informovania kupujúceho (spotrebiteľa) v slovenskom jazyku o spôsobe použitia predávanej obuvi už v čase ponuky tovaru, t. j. v čase jej vystavenia na predajni, keď sa kupujúci ešte len rozhoduje o nákupe tej ktorej obuvi. Význam uvedenej skutočnosti je daný tým, že neposkytnutie potrebnej informácie v zrozumiteľnom jazyku môže mať za následok výber nevhodnej obuvi, čo v prípade reklamácie za vady spôsobené nesprávnym spôsobom použitia kúpenej obuvi môže viesť k zamietnutiu reklamácie. V konečnom dôsledku tak nerespektovanie ustanovenia § 13 zákona môže spôsobiť porušenie základných práv spotrebiteľa.

Právna oblasť: Ochrana spotrebiteľa

Právny inštitút: Informačné povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 250/2007 Z. z. – § 12 ods. 2, § 13

3. Vecné odôvodnenie odporu v prílohe pripojenej k elektronickému formuláru

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndob/1/2022 zo dňa 26. 1.2022

Anotácia:

Okresný súd Nové Zámky spor predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil s poukazom na ust. § 11 ods. 1, 2, § 12 ods. 1, § 14 ods. 1, 3 zákona o upomínacom konaní, § 13, § 40 a § 43 ods. 2 CSP s tým, že odpor podaný žalovaným mal byť odmietnutý, nakoľko hoci ho žalovaný podal elektronicky prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu na predpísanom elektronickom formulári podľa zákona o upomínacom konaní, tento však nebol riadne vyplnený v časti jeho vecného odôvodnenia. Samotný odpor nebol obsiahnutý v konkrétnom tlačive predpísanom zákonom, ale nachádzal sa len v prílohách tohto tlačiva. Okresný súd Nové Zámky bol toho názoru, že obsah odôvodnenia odporu mal byť obsiahnutý už v samotnom formulári, a nie len ako jeho príloha.

Právna veta:

Keďže ustanovenie § 11 ods. 2 v spojení s § 12 ods. 1 písm. c/ zákona o upomínacom konaní viaže podanie odporu žalovaným v ním zvolenej elektronickej forme na predpísaný formulár, potom pre akceptovanie odporu by jeho obsah mal byť zahrnutý do tohto predpísaného formulára (elektronickej podoby). Avšak ak aj v posudzovanom prípade súčasťou tohto formulára priamo textovo vyjadrené vecné odôvodnenie odporu nebolo, postačoval odkaz v príslušnej rubrike formulára na jeho prílohu obsahujúcu celý text odporu vrátane jeho vecného odôvodnenia. Takto podaný odpor, z ktorého sú zrejmé jeho náležitosti, vrátane stanovených v § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, je potrebné považovať za odpor podaný s vecným odôvodnením.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Upomínacie konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 307/2016 Z. z. – § 11 a § 12

4. K možnosti zníženia plnenia z poistnej zmluvy v dôsledku prenosu zodpovednosti za riadne stanovenie poistnej sumy na poisteného

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/9/2021 zo dňa 10.06.2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie poistného plnenia určeného na kompenzáciu škody spôsobenej haváriou vozidla. Podaním žaloby sa žalobca domáhal čiastky predstavujúcej zníženie poistného plnenia kvôli tzv. podpoisteniu vozidla. Žalobca v súvislosti s uplatnením nároku tvrdil, že k podpoisteniu nemohlo dôjsť, pretože cenu motorového vozidla rozhodnú pre stanovenie poistného stanovuje poisťovňa, resp. jej obchodný partner, ktorého ako sprostredkovateľa využila na uzatvorenie poistnej zmluvy. Súd prvej inštancie dal za pravdu žalobcovi, keď uviedol, že aj keby bolo vozidlo pre účely poistenia podhodnotené, má zodpovednosť za stanovenie jeho hodnoty žalovaná poisťovňa a prenášanie zodpovednosti za stanovenie hodnoty na žalobcu, ktorý bol v danom vzťahu v postavení spotrebiteľa, je neprípustné.

Názor súdu prvej inštancie bol potvrdený aj odvolacím súdom. Tento upozornil, že ak si poisťovňa v zmluvných dokumentoch vymienila, aby zodpovednosť za stanovenie poistnej sumy prevzal poistený, je takéto dojednanie neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Právna veta:

- I. Poistná zmluva mala v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka spotrebiteľský charakter a žalovanej nevzniklo právo na zníženie plnenia tzv. podpoistením, keď zodpovednosť za riadne stanovenie poistnej sumy znáša žalovaná a túto zodpovednosť nemôže prenášať na žalobkyňu.
- II. Inštitút podpoistenia je možné charakterizovať ako situáciu, kedy majetok v poistnej zmluve je podhodnotený a základe toho určená splátka poistného je nižšia než by bola určená z reálnej hodnoty poistenej veci. Podpoistenie je inštitútom, ktorý je nevýhodným nielen pre poisťovateľa, nakoľko inkasuje nižšie poistné ako pri správne určenej poistnej sume, ale rovnako je nevýhodný aj pre poisteného, pretože v prípade poistenej udalosti by bolo krátené poistné plnenie a tak by mu neboli kompenzované náklady na obnovu poisteného majetku. V konaní nebolo spornou skutočnosťou, že poistná suma uvedená v poistnej zmluve bola ustálená za spolupráce s poisťovacím agentom. V tejto súvislosti nemožno hovoriť o konaní, ktoré by bolo možné pripočítať žalobkyni so snahou podhodnotiť majetok, ktorý bol predmetom poistenia. Nepochybne nemožno zaťažovať spotrebiteľa pri poistnej zmluve povinnosťou zisťovať všeobecné koeficienty, ktoré sa týkajú ohodnocovania majetku, ktorého hodnotu možno ustáliť len osobami disponujúcimi odbornými znalosťami. Zaťažovať poisteného takouto povinnosťou, hlavne za stavu, keď sa domáha plnenia len zo sumy, ktorá bola určená v spolupráci so zástupcom poisťovateľa, sa javí byť neprimerané a nesúladne s princípom proporcionality.
- III. K podpoisteniu veci teda musí prísť na základe vedome nepravdivej a lebo vedome neúplnej odpovedi poisteného. Túto skutočnosť musí preukázať poisťovateľ. Ak však samotný poisťovateľ (jeho zástupca) vedel, resp. mal vedieť o tom, že poistník (poistený) uviedol nesprávne alebo neúplné odpovede na jeho písomné otázky, nemožno túto skutočnosť pričítať na vrub poistníka.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Poistná zmluva, Neprijateľné zmluvné podmienky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 793, § 798

5. K možnosti udelenia splnomocnenia, ktorým predseda samosprávneho kraja splnomocní zamestnanca na plnenie úloh na úseku zdravotníctva

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 11S/18/2020 zo dňa 18. 5. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu, ktoré sa týkalo porušenia povinností súvisiacich s poskytovaním ambulantnej pohotovostnej služby (ďalej len „APS“). V priebehu súdneho konania bolo z administratívneho spisu zistené, že predseda príslušného samosprávneho kraja splnomocnil na zabezpečovanie úloh vyplývajúcich zo zákona o zdravotnej starostlivosti vedúceho odboru zdravotníctva úradu samosprávneho kraja. Jednou z námietok žalobcu bol v nadväznosti na uvedené argument, že rozpis APS bol nezákonný, pretože nebol určený osobou oprávnenou konať v danej veci v mene orgánu verejnej moci.

Správny súd dal žalobcovi za pravdu, napadnuté rozhodnutie zrušil a upozornil, že podľa zákona má samosprávny kraj na plnenie úloh na úseku zdravotníctva ustanoviť lekára a sestru, ktorých vymenúva predseda samosprávneho kraja so súhlasom ministerstva zdravotníctva. Obchádzanie tohto postupu udelením splnomocnenia inej osobe podľa správneho súdu nie je možné. Ak teda rozpis APS vydala osoba na základe takto udeleného splnomocnenia, je potrebné ho považovať za nezákonný.

Právna veta:

- I. Zákon jednoznačne definuje úlohy štátnej správy na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji, ktoré má vykonávať samosprávny kraj ako prenesený výkon štátnej správy, ako aj určuje predsedovi samosprávneho kraja osoby, ktoré má ustanoviť na plnenie úloh na úseku zdravotníctva a to ich vymenovaním a odvolaním so súhlasom ministerstva zdravotníctva. Iné osoby vymenováť na plnenie úloh na úseku zdravotníctva nie je v kompetencii predsedu samosprávneho kraja.
- II. Uvedené nie je možné obísť ani splnomocnením, v rámci ktorého predseda samosprávneho kraja splnomocnil iného zamestnanca na plnenie konkrétnych činností, vyplývajúcich z ustanovenia § 8a zákona č. 576/2004 Z. z. a to vo veci zabezpečovania poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre pevný bod Šaľa.

Právna oblasť: Správne právo hmotné, Zdravotná starostlivosť

Právny inštitút: Výkon miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 576/2004 Z. z. – § 8a, § 46 ods. 1, 2
578/2004 Z. z. – § 79 ods. 1 písm. v)

6. K podmienkam využitia možnosti skráteného odôvodnenia rozsudku a jeho obsahu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžfk/68/2019 zo dňa 4. 11. 2020

Anotácia:

Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal okrem iného aj to, že z konania žalovaného bolo zrejmé, že porušuje ústavnú zásadu prezumpcie nevinu, keďže po tom, ako mu bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia v podstate prestal s relevantnými úkonmi smerujúcimi k náležitému zisteniu skutkového stavu a „uspokojil sa“ s odôvodnením odkazujúcim na obsah uznesenia o vznesení obvinenia. V tomto smere si ani nezabezpečil a nepripojil celý trestný spis. Žalobca namietal, že týmito skutočnosťami sa krajský súd v napadnutom rozsudku dostatočne nezaoberal a z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Právna veta:

- I. Ustanovenie § 140 SSP je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 139 ods. 2 SSP. Zmyslom tohto ustanovenia je, aby pri opakujúcich sa totožných žalobách toho istého žalobcu, správny súd nemusel opakovať stále tie isté dôvody rozhodnutia. Možnosť, že písomné vyhotovenie rozsudku bude obsahovať odôvodnenie, ktoré nebude mať štruktúru a obsahové náležitosti vyžadované v ustanovení § 139 ods. 2 SSP, prichádza do úvahy za splnenia týchto zákonných podmienok, ak a) ide o tohto istého žalobcu b) ide o totožný predmet konania a c) vec už bola predmetom konania pred správnym súdom.
- II. Rozsudok obsahujúci skrátené odôvodnenie sa od úplného rozsudku odlišuje iba v obsahu odôvodnenia, inak musí obsahovať všetky ostatné náležitosti, teda záhlavie, poučenie, deň a miesto vyhlásenia a podpis sudcu resp. sudcov. V skrátenom odôvodnení je však vždy potrebné stručne opísať predmet konania, čo má význam pre prípadné posudzovanie totožnosti veci pri skúmaní prekážky rozhodnutej veci (§ 145 ods. 5 SSP). Správny súd tak môže v skrátenom odôvodnení rozsudku stručne zopakovať dôvody prevzatého odôvodnenia rozsudku, ak to považuje za potrebné, najmä na zdôraznenie niektorých podstatných okolností predmetu konania.
- III. Krajský súd síce aplikoval ust. § 140 SSP, avšak bez toho, aby popísal aspoň podstatné okolnosti, z ktorých vyvodzoval záver o totožnosti predmetu konania.
- IV. V rozsudku krajského súdu absentuje v zmysle § 139 ods. 2 SSP opísaný stručný priebeh administratívneho konania, rovnako stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia žalovaného, a preto iba uvedenie iného zdaňovacieho obdobia (júl 2013), v ktorom bol žalobcovi taktiež zamietnutý nárok na odpočítanie DPH, bez bližšej špecifikácie dodávateľa žalobcu a zdaniteľných obchodov nie je, podľa názoru kasačného súdu, v danom prípade postačujúce.

Právna oblasť: Správne súdnictvo

Právny inštitút: Rozsudok, Odôvodnenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 139 ods. 2, § 140

7. Rozsah poverenia koncipienta

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/153/2021 zo dňa 22. 2. 2022

Anotácia:

Dovolanie žalovaná podala z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP. Namietala, že odvolanie vo veci samej podala včas, s tým, že advokátska koncipientka síce odmietla prevziať písomné vyhotovenie rozsudku, avšak nie bezdôvodne a preto neboli naplnené podmienky pre fikciu doručenia v zmysle ustanovenia § 113 CSP. Koncipientka totiž odmietla prevziať rozhodnutie z dôvodu, že na prevzatie takej písomnosti nemala dostatok splnomocnenia. Súdu prvej inštancie vytýkala zmätočný postup pri doručovaní rozhodnutia, keď napriek tomu, že vyhodnotil neprevzatie písomného vyhotovenia rozsudku koncipientkou ako odopretie prijatia písomnosti s fikciou doručenia, následne opakovanne doručoval rozsudok do elektronickej schránky právnej zástupkyne žalovanej.

Právna veta:

Pokiaľ teda substitučný zástupca poveril advokátsku koncipientku účasťou na pojednávaní odročenom podľa § 219 ods. 2 veta druhá CSP, pričom z poverenia žiadne iné obmedzenia nevyplývajú, je nepochybné, že advokátska koncipientka bola oprávnená na všetky úkony súvisiace s účasťou na takomto pojednávaní vrátane prebratia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu. Opačný výklad by dával priestor k zbytočným prieťahom zo strany právnych zástupcov pri doručovaní súdnych rozhodnutí a bol by v rozpore aj so zásadou hospodárnosti konania.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 89 ods. 3, § 92 ods. 2

8. Po určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru musí zamestnávateľ zamestnanca vyzvať k nástupu do práce, inak jeho neprítomnosť nemožno považovať za porušenie disciplíny

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4CoPr/4/2020 zo dňa 26. 2. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie sa zaoberá odpoveďou na otázku, či možno neprítomnosť zamestnanca na pracovisku považovať za neospravedlненú absenciu umožňujúcu okamžité skončenie pracovného pomeru aj vtedy, keď zamestnávateľ po právoplatnosti rozhodnutia o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru zamestnanca nevyzval k nástupu do práce a zamestnanec zároveň z vlastnej iniciatívy o pridelenie práce nežiadal, ani sa na pracovisko nedostavil. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa jeho názoru zamestnávateľovi povinnosť vyzvať zamestnanca po určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru k nástupu do práce zo Zákonníka práce nevyplýva a aj s prihliadnutím na ostatné zistenia (ďalšiu) žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru zamietol.

Krajský súd Bratislava s názorom prvoinštančného súdu nesúhlasil. Uviedol, že situáciu po neplatnom rozviazaní pracovného pomeru treba vnímať tak, že ak zamestnávateľ prestal zamestnancovi prácu pridelať ako prvý, nastáva na jeho strane prekážka brániaca výkonu práce a po určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru preto musí zamestnanca vyzvať, aby nastúpil do práce. Ak tak neurobí, nemožno neprítomnosť zamestnanca na pracovisku vnímať ako závažné porušenie pracovnej disciplíny odôvodňujúce okamžité skončenie jeho pracovného pomeru.

Právna veta:

Právne predpisy, konkrétne ustanovenie § 47 ods. 1 Zákonníka práce, predpokladajú, že ten z účastníkov, ktorý spôsobil, že druhý z účastníkov nemôže plniť svoje povinnosti z pracovného pomeru, alebo u ktorého inak nastala prekážka, ktorá bráni vo výkone práce, je povinný druhému z účastníkov vyjadriť ochotu plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z pracovného pomeru, poprípade mu oznámiť odstránenie prekážky brániacej výkonu práce; pretože len ten z účastníkov, ktorý je ochotný plniť svoje povinnosti z pracovného pomeru sa môže domáhať tomu zodpovedajúceho plnenia po druhom účastníkovi. Ak prestal zamestnávateľ v rozpore s ustanovením § 47 ods. 1 Zákonníka práce pridelať zamestnancovi prácu (napr. v súvislosti s neplatným rozviazaním pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa), hoci zamestnanec bol pripravený prácu vykonávať, je zamestnanec povinný znovu nastúpiť do práce potom, čo ho zamestnávateľ na to vyzval a vyjadril tak ochotu zamestnancovi prácu opäť pridelať. V súlade s judikatúrou súdov, v čase trvania súdneho sporu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru formálne zanikla pracovná povinnosť zamestnanca prácu vykonávať. Vzhľadom na existenciu rozsudku o neplatnom skončení pracovného pomeru bol zamestnávateľ povinný žalobkyňu vyzvať, aby nastúpila do práce, a tým jej umožniť pokračovať v práci. Je potrebné poznamenať, že by malo byť v záujme zamestnávateľa, aby zamestnanca na nástup do práce vyzval a umožnil mu pokračovať v práci. V prípade ak zamestnanec po tom, čo mu bola doručená výzva na nástup do práce výzvu, neuposlúchne, má neospravedlненú absenciu a dopustí sa svojím konaním porušenia pracovných povinností vyplývajúcich pre neho z pracovného pomeru. V tejto súvislosti treba konštatovať, že súdna prax dlhodobú absenciu zamestnanca v práci hodnotí ako závažné porušenie pracovnej disciplíny.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Okamžité skončenie pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 47 ods. 1, § 68 ods. 1 písm. b)

9. Pravidlo o nemožnosti vrátenia spotrebovaného výživného sa v prípade spätného zníženia výživného súdom uplatní aj pre náhradné výživné

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17CoP/23/2018 zo dňa 4. 7. 2018

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o návrhu otca na zníženie výživného v prospech maloletých detí. Súd prvej inštancie výživné znížil spätne počínajúc od doby, v ktorej nastali okolnosti odôvodňujúce zníženie. Proti uvedenému rozhodnutiu sa odvolala matka dieťaťa, ktorá namietala, že v dôsledku spätného zníženia výživného realizovaného súdom prvej inštancie bude nútená vrátiť vyplatené náhradné výživné a s ohľadom na uvedené sa dostane do veľmi nepriaznivej finančnej situácie. Žiadala, aby k zníženiu výživného došlo až od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd Trenčín ako odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň však vyslovil právny názor, že vzhľadom na účel a funkciu náhradného výživného sa k jeho spotrebovaniu musí pristupovať rovnako, ako k spotrebovaniu klasického výživného; aj pre náhradné výživné sa preto musí uplatniť pravidlo podľa ustanovenia § 78 ods. 2 zákona o rodine, ktoré vrátenie spotrebovaného výživného neumožňuje. Ak teda súd rozhodne o jeho znížení spätne, nemôže byť v prípade jeho spotrebovania v zmysle názoru Krajského súdu Trenčín vrátené podľa § 10 zákona o náhradnom výživnom.

Právna veta:

Náhradné výživné supluje finančné plnenie, ktoré by bol inak poskytoval deťom rodič povinný platiť na ne výživné. Preto podľa odvolacieho súdu je aj v prípade náhradného výživného potrebné aplikovať všeobecné pravidlo vyjadrené v ustanovení § 78 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého ak dôjde k zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Toto pravidlo predstavuje poistku, ktorá bráni ohrozeniu materiálneho zabezpečenia dieťaťa. Takouto poistkou by malo byť dieťa chránené nielen voči rodičovi povinnému platiť výživné, ale aj voči štátu, zvlášť ak má byť náhradné výživné formou pomoci a nie formou komplikácií materiálneho zabezpečenia dieťaťa. Pokiaľ teda súd spätne rozhodne o znížení výživného a výživné vyplatené do rozhodnutia súdu bolo spotrebované, nedopadá podľa odvolacieho súdu na tento prípad ustanovenie § 10 zák. č. 201/2008 o náhradnom výživnom upravujúce prípady povinnosti vrátiť vyplatené náhradné výživné.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Náhradné výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 201/2008 Z. z. – § 10
36/2005 Z. z. – § 78 ods. 2

10. K aktívnej vecnej legitímácii pozemkového spoločenstva na uplatnenie nároku na vrátenie omylom vyplatenej sumy z výnosov z hospodárenia so spoločnou vecou

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/132/2020 zo dňa 24. 2. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v dôsledku platby, ktorú pozemkové spoločenstvo omylom zaslalo na účet žalovaného. Platba bola realizovaná z výnosov z hospodárenia so spoločnou nehnuteľnosťou. Súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že výťažok z hospodárenia so spoločnou nehnuteľnosťou v podielovom spoluvlastníctve členov spoločenstva je len v správe spoločenstva a pozemkové spoločenstvo ako také teda nemohlo byť vlastníkom vyplatených peňažných prostriedkov – preto ani nemôže žiadať vrátenie bezdôvodného obohatenia. Žaloba mala byť podľa súdu podaná minimálne jedným zo spoluvlastníkov, ktorý by sa následne vyporiadal s ostatnými.

Krajský súd Žilina s názorom súdu prvej inštancie nesúhlasil. Uviedol, že výnosy z hospodárenia so spoločnou nehnuteľnosťou naopak podľa jeho názoru sú majetkom spoločenstva, a to až do chvíle ich úhrady jednotlivým členom pozemkového spoločenstva. V danom prípade teda aktívna vecná legitímácia spoločenstva pre vymáhanie nároku z titulu bezdôvodného obohatenia bola daná.

Právna veta:

- I. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu (odvolateľa), že výnosy z hospodárenia so spoločnosťou nehnuteľnosťou sú majetkom spoločenstva do momentu kým nie sú vyplatené jednotlivým členom spoločenstva podľa výšky ich spoluvlastníckeho podielu. Teda v prípade ak žalobca preukáže svoje tvrdenia, že omylom bez právneho dôvodu zaslal finančné prostriedky na účet žalovanej, táto sa bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu. Žalobcovi (ako pozemkovému spoločenstvu hospodáriacemu so spoločnosťou nehnuteľnosťou) po rozhodnutí valného zhromaždenia ako budú rozdelené výnosy, naďalej zostal záväzok vyplatiť finančné prostriedky všetkým členom podľa výšky ich podielu, napriek tomu, že zo svojho bankového účtu omylom zaslal finančné prostriedky niekomu, kto na to nemal právny dôvod.
- II. Vzhľadom na vyššie konštatované súd prvej inštancie na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenie § 16 ods. 2 písm. a/ zákona o pozemkových spoločenstvách (výbor koná za členov spoločenstva pred súdnymi a orgánmi verejnej správy vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovaných nehnuteľnostiach, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva), a otázku aktívnej vecnej legitímácie nesprávne posúdil.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie, Pozemkové spoločenstvo, Aktívna legitímácia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 97/2013 Z. z. – § 16 ods. 2 písm. a)
40/1964 Zb. – § 451, § 456
160/2015 Z. z. – § 60

11. Ak k poklesu životnej úrovne manželky dôjde kvôli materskej dovolenke, ale otcom nie je manžel, ide o dôvod pre nepriznanie manželského výživného

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11CoP/7/2020 zo dňa 25. 2. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o priznanie manželského výživného, ktorého sa manželka domáhala v nadväznosti na pokles jej životnej úrovne po narodení dieťaťa. Súd prvej inštancie zistil, že manželka opustila spoločnú domácnosť po predchádzajúcich nezhodách, ktoré gradovali až do násilia zo strany manžela, za ktoré bol tento aj odsúdený. Dieťa sa manželke narodilo s novým partnerom. Súd prvej inštancie uzavrel, že uvedené okolnosti neumožňujú manželke priznať manželské výživné, pretože by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Manželka v podanom odvolaní namietala, že partnera, s ktorým má aktuálne malé dieťa, si našla až po odchode zo spoločnej domácnosti, ku ktorému došlo až po rôznych násilnostiach a tiež neverám zo strany manžela. Manžel vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa násilností ani nevhodného správania voči manželke nedopustil s výnimkou jediného prípadu, ktorý súvisel práve s tým, že si manželka našla iného partnera.

Krajský súd Žilina však súhlasil so súdom prvej inštancie, keď uzavrel, že kompenzácia zníženia životnej úrovne manželky, ktoré nastalo kvôli čerpaniu materskej dovolenky z dôvodu narodenia dieťaťa s iným partnerom, vylučuje priznanie manželského výživného z dôvodu rozporu s dobrými mravmi; tvrdené násilnosti zo strany manžela pritom nebral do úvahy.

Právna veta:

Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že k navrhovateľkou tvrdenému poklesu jej životnej úrovne za trvania manželstva s odporcom došlo v súvislosti s jej nástupom na materskú dovolenku, keď sa jej narodilo ďalšie dieťa, ktorého otcom však nie je odporca, ale jej súčasný priateľ. Za daného stavu považoval aj odvolací súd za rozporné s dobrými mravmi, a teda spoločensky neprijateľné, aby to bol odporca, ktorý by mal platiť navrhovateľke manželské výživné.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Vyživovacia povinnosť medzi manželmi

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 71, § 75 ods. 2

12. Podmienky výnimky z daňovej exekúcie zadržaním vodičského preukazu nespĺňajú len vodiči z povolania, ale aj iné profesie podľa okolností prípadu

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 31S/84/2020 zo dňa 12. 5. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu týkajúceho sa daňového nedoplatku, na základe ktorého dlžníkovi hrozilo vykonanie daňovej exekúcie zadržaním vodičského preukazu. Dlžník vykonával povolanie obchodného zástupcu a v rámci svojej profesie používal motorové vozidlo na výjazdy za klientami a do práce. Žalovaný správny orgán teda uzavrel, že takého výjazdu môže dlžník realizovať aj prostriedkami hromadnej dopravy. Z uvedeného dôvodu preto skonštatoval, že na prípad dlžníka výnimka stanovená v § 148a Daňového poriadku nedopadá, pretože táto sa podľa jeho názoru týka povolání, ktoré sú priamo podmienené držbou vodičského preukazu (napr. taxikár, vodič autobusu či kamiónu apod.). Dlžník sa však bránil, že uvedený záver nie je pravdivý; uviedol, že v rámci svojej práce preváža aj rôzne súčiastky, ktoré hromadnou dopravou previezť nemôže. Bez vodičského preukazu by teda svoju profesiu ďalej vykonávať nemohol.⁶⁹

Krajský súd Žilina dal za pravdu dlžníkovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia upozornil na to, že úpravu § 148a Daňového poriadku nemožno vykladať reštriktívnym spôsobom – netýka sa teda len povolání, v ktorých dlžník primárne vykonáva prácu vodiča. Pre posúdenie, či dosahovanie príjmov konkrétneho dlžníka nie je priamo podmienené držbou vodičského preukazu, musí byť teda vykonané príslušné dokazovanie.

Právna veta:

- I. Naplnenie dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia vyplynulo z nesprávneho výkladu úpravy podľa § 148a ods. 1 daňového poriadku učeného žalovaným pri právnom posúdení veci v rámci odvolacieho konania, kedy žalovaný úpravu podmienky umožňujúcej vykonanie daňovej exekúcie zadržaním vodičského preukazu, teda konkrétne nepodmienenosť príjmov daňového dlžníka držbou vodičského preukazu vyložil príliš zužujúco, keď ju viazal len na prípady nepodmienenosti samotného výkonu povolania daňového dlžníka držbou vodičského preukazu s poukazom na profesie, ktoré príkladmo v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vymedzil.
- II. Priama podmienenosť príjmu daňového dlžníka držbou vodičského preukazu u profesií označených žalovaným v nadväznosti na úpravu § 148a ods. 1 daňového poriadku je nepochybná, čo správny súd zdôrazňuje. Zároveň však správny súd nevylučuje, že môže byť táto priama podmienenosť príjmu daňového dlžníka držbou vodičského preukazu naplnená aj u iných profesií, s ohľadom na konkrétne okolnosti veci, čo však predpokladá (a bolo tomu tak i v odvolacom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa v predmetnej veci), náležité ustálenie tejto priamej podmienenosti príjmov daňového dlžníka držbou vodičského preukazu ako podmienky, ktorá pri jej naplnení vylučuje uvedený spôsob exekúcie, a teda zakladá neprípustnosť jej vykonania uvedeným spôsobom.

Právna oblasť: Finančné právo

Právny inštitút: Daňová exekúcia zadržaním vodičského preukazu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 563/2009 Z. z. – § 148a

13. Investície do majetku jedného z manželov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/157/2021 zo dňa 23. 2. 2022

Anotácia:

Dovolatelka namietala, že odvolací súd nesprávne zaviazal vyplatiť investície do nehnuteľnosti, ktorej ku dňu právoplatnosti rozvodu nebola vlastníčkou, pričom z tohto dôvodu nevznikol právny nárok na vyporiadanie spoločných investícií. V tejto súvislosti tiež poznamenala, že odvolací súd nemal vychádzať z hodnôt investícií určených znaleckým posudkom z roku 2005, ale znaleckým posudkom z roku 2017, keďže v zmysle súdnej praxe pri zisťovaní ceny vecí, ktoré tvoria predmet BSM platí zásada, podľa ktorej treba vychádzať z ceny, ktorú majú v čase vyporiadania BSM. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

Záverom (obiter dictum) možno dodať, že pre posúdenie výšky náhrady toho, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na oddelený majetok jedného z nich (§ 150 veta druhá Občianskeho zákonníka) je rozhodujúce, aká suma sa na tento účel skutočne vynaložila z ich spoločných prostriedkov, a preto odvolací súd správne vychádzal z pôvodnej výšky (hodnoty) investície do výlučného majetku žalovanej (manželky) a nie zo zostatkovej ceny obstaraných vecí ku dňu zániku manželstva.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: BSM

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 150

14. Podmienkou vyporiadania spoluvlastníctva reálnym rozdelením nie je budúce reálne užívanie novej veci; nemožno prihliadať ani na to, kto spoločnú vec doteraz užíval

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/79/2020 zo dňa 26. 4. 2021

Anotácia:

V rozhodnutí vydanom v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva posudzoval Krajský súd Žilina rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým došlo k vyporiadaniu spoluvlastníctva k pozemku jeho reálnym rozdelením. Proti rozhodnutiu bolo podané odvolanie, v ktorom sa žalobkyňa domáhala, aby bolo zmenené tak, že pozemok bude prikázaný do jej výlučného vlastníctva, a to najmä kvôli tomu, že vyporiadavaný pozemok dlhodobo užívala, zhodnocovala a žalovaná navyše nemala v jeho blízkosti v rozpore s jej tvrdením nijaký iný pozemok.

Napriek tomu, že Krajský súd Žilina kvôli procesným vadám rozhodnutie zrušil, uviedol na margo niektorých argumentov žalobkyne pre priznanie pozemku do jej výlučného vlastníctva závery, ktoré sa uplatnia aj pre iné spory o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. V zmysle ním vysloveného názoru by sa pri posudzovaní možnosti reálnej deľby veci nemalo brať do úvahy, akým spôsobom a či vôbec budúci vlastník mieni užívať novovzniknutú vec. Zároveň upozornil, že nemožno prihliadať ani na to, kto vec pôvodne užíval, a to predovšetkým vtedy, keď tak činil bez náhrady za jej nadužívanie nad rámec svojho podielu.

Právna veta:

- I. Pri reálnej deľbe nie je podstatné, ako jednotlivý (bývalý) spoluvlastník mieni užívať diel spoločnej veci, ktorý nadobudne. Je výlučne na jeho rozhodnutí ako vlastníka, či bude vec užívať bezprostredne/fyzicky sám, či ju prenechá na užívanie tretej osobe, alebo (dokonca) či ju ponechá bez vykonávania faktickej aktívnej dispozície. Podmienkou pre reálnu deľbu nie je to, či podielový spoluvlastník má (spolu)vlastnícke oprávnenie k susednému pozemku a ani to, či v dotknutej lokalite (spolu)vlastní iný pozemok. Skutočnosť, že podielový spoluvlastník predmet sporu neužíval (bez ohľadu na dôvody takéhoto stavu) rozhodne nie je dôvodom na zbavenie dotknutého spoluvlastníka jeho vlastníckych oprávnení tým, že bude obídený prvý spôsobom vyporiadania – reálna deľba.
- II. Ak niektorý zo spoluvlastníkov bez dohody o hospodárení so spoločnou vecou s ostatnými spoluvlastníkmi (spravidla i bez poskytovania akejkoľvek náhrady za nadužívanie prislúchajúceho mu spoluvlastníckeho podielu) užíva predmet spoluvlastníctva výlučne sám, nie je táto okolnosť spôsobilá vytvoriť pre daného spoluvlastníka favorizované postavenie v rámci rozhodovania o vyporiadaní zrušeného spoluvlastníctva. Z principiálneho hľadiska totiž ide o to, že ten, kto bol/je neoprávneným detentorom celej veci a faktickou činnosťou popieral spoluvlastnícke oprávnenie ostatných podielových spoluvlastníkov, má byť zvýhodnený ešte i pri rozdelení/vyporiadaní zrušovaného spoluvlastníctva.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Podielové spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 142

15. K náhrade poistného plnenia, ak je v rozpore s pôvodným posúdením škody zistené, že nejde o škodovú udalosť, ale o dopravnú nehodu, ktorá sa mala hlásiť polícii

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/32/2020 zo dňa 29. 4. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore, ktorý iniciovala poisťovňa za účelom vymoženía vrátenia vyplatenej časti poistného plnenia. Uplatnený nárok odôvodnila tým, že žalovaný podľa jej názoru nesplnil povinnosť oznámenia udalosti polícii. Žalovaný sa bránil tým, že v dobe kolízie spolu s vodičom poškodeného vozidla ustálili, že spôsobená škoda sa jednoznačne pohybuje pod hranicou požadovanou pre kvalifikovanie udalosti ako dopravnej nehody; až následne sa v dôsledku odborného posúdenia zistilo, že spôsobená škoda presahuje hranicu určenú zákonom. S ohľadom na uvedené zastával stanovisko, že ak sa prekročenie požadovanej výšky spôsobenej škody zistí až neskôr, nemožno udalosť prekvalifikovať zo škodovej udalosti na dopravnú nehodu a dovodzovať z toho porušenie povinnosti ohlásenia udalosti polícii. S žalovaným súhlasil aj súd prvej inštancie, ktorý žalobu poisťovne zamietol.

Rovnaké stanovisko zaujal aj odvolací súd, ktorý prvoinštančné rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia zdôraznil, že pre potreby splnenia kritéria pre ohlásenie udalosti v doprave polícii v režime dopravnej nehody v zmysle § 66 ods. 2 písm. a) v spojení s § 64 ods. 1 písm. d) zákona o cestnej premávke postačí aj laický odhad; ak je následne zistené, že spôsobená škoda v skutočnosti prekračuje hranicu pre posúdenie udalosti ako škodovej udalosti, nestáva sa zo škodovej udalosti dopravná nehoda (ani naopak). Poisťovní teda v takýchto prípadoch nárok na náhradu poistného plnenia nevzniká.

Právna veta:

- I. V prípade dopravnej nehody je povinnosťou vec ohlásiť policajtovi podľa § 66 ods. 2 písm. a/ zákona (č. 8/2009 Z. z. – pozn.) Pri škodovej udalosti táto povinnosť nevzniká. Je preto veľmi dôležité ustáliť, aká hmotná škoda pri poistnej udalosti vznikla. V ust. § 64 ods. 1 písm. d/ táto hmotná škoda, pokiaľ by mala kvalifikovať dopravnú nehodu, a teda následné ohlásenie dopravnej nehody policajtovi a vyhnutie sa zo strany žalovanej prípadnému regresu zo strany poisťovateľa, zrejme prevyšuje 1,5 násobok väčšej škody podľa Trestného zákona. Určenie presnej výšky škody pre jednoznačné, v momente vzniku škodovej udalosti alebo dopravnej nehody kvalifikovanie charakteru poistnej udalosti, vychádza z tohto slovného spojenia. Zákon v ust. § 64 ods. 1 písm. d/ netrvá na odbornom určení vzniknutej škody. Takáto podmienka zo zákona nevyplýva. Túto škodu posudzujú účastníci poistnej udalosti (škodovej udalosti alebo dopravnej nehody), ktorí v prevažnej miere nemajú odbornú kvalifikáciu na takúto činnosť a môžu sa spoliehať len na svoje zmysly, vedomosti a životné skúsenosti. Zákon pri určení výšky hmotnej škody umožňuje vykonať aj laický odhad tejto škody účastníkovi poistnej udalosti s tým, že bez pocitu nesprávneho záveru a následne neželaných následkov ako v prejednávanej veci, umožňuje vykonať záver o výške vzniknutej hmotnej škody. Zákon ako následok presvedčenia o správnosti odhadu hmotnej škody potom podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 8/2009 Z. z. nezvratne uvedenú udalosť kategorizuje buď za dopravnú nehodu, alebo za škodovú udalosť. Pokiaľ sa v neskoršom období zistí, že z opatrnosti určená vyššia hmotná škoda kategorizuje túto poistnú udalosť do dopravnej nehody, alebo naopak, z opatrnosti odhadnutá hmotná škoda v nižšej sume, ktorá kategorizuje poistnú udalosť ako škodovú udalosť, nepripúšťa pri zmene výšky hmotnej škody po odbornom posúdení, prekvalifikovať túto poistnú udalosť z dopravnej nehody na škodovú udalosť, alebo zo škodovej udalosti na dopravnú nehodu.
- II. Keďže žalovaná svoju povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi podľa zákona č. 8/2009 Z. z. neporušila, pretože v čase vzniku poistnej udalosti podľa zistení účastníkov poistnej udalosti hmotná škoda zrejme neprevyšovala 1,5 násobok väčšej škody podľa Trestného zákona, žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenie náhrady poistného plnenia, a to ani sčasti.

Právna oblasť: Poisťovníctvo, Zákonné poistenie, Cestná doprava

Právny inštitút: Povinné zmluvné poistenie, Dopravná nehoda

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 8/2009 Z. z. – § 64 ods. 1 písm. d), § 66 ods. 2 písm. a)
381/2001 Z. z. – § 12 ods. 1 písm. e)